

РОЛЬ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ В ФОРМУВАННІ ФАХІВЦІВ ФАРМАЦІЇ

Райкова Тетяна Семенівна

кандидат фармацевтичних наук,
доцент, доцент кафедри

Зарічна Тамара Пантелеймонівна

кандидат фармацевтичних наук,
доцент кафедри

Британова Тетяна Сергіївна

кандидат фармацевтичних наук,
асистент кафедри

Запорізький державний медичний університет
м. Запоріжжя, Україна

Вступ. Значний розвиток фармацевтичної науки і практики вимагає від спеціалістів фармації вироблення здібностей до постійного навчання, удосконалення та самостійного аналізу інформації. Саме самостійна робота дає можливість для внутрішньої і зовнішньої самоорганізації, формуванню саморозвитку.

Мета роботи полягає у визначенні, на підставі аналізу, ролі самостійної роботи у формуванні фахівців фармації.

Матеріали і методи. Для досягнення мети дослідження проведено аналіз вітчизняних наукових джерел та діючої нормативно-правової бази України з діяльності по наданню освітніх послуг. Протягом дослідження використані методи інформаційного пошуку, систематизації, порівняння та узагальнення.

Результати та обговорення. Самостійна навчальна робота є однією з актуальних у професійній підготовці фахівців фармації. Для того щоб самостійна робота була ефективною, необхідно виконання деяких нормативних та навчально – методичних вимог.

Першою умовою є співвідношення аудиторної і поза аудиторної самостійної роботи, виконання вимог нормативних документів.

Форми організації освітнього процесу та види навчальних занять закріплені в Статті 50 Закону України «Про вищу освіту». Освітній процес у закладах вищої освіти здійснюється за такими формами: 1) навчальні заняття; 2) самостійна робота; 3) практична підготовка; 4) контрольні заходи [1].

А наступний правовий документ дає право, згідно якому кожен «заклад вищої освіти на підставі відповідної освітньої програми розробляє навчальний план, що визначає перелік та обсяг освітніх компонентів у кредитах ЄКТС, їх логічну послідовність, форми організації освітнього процесу, види та обсяг навчальних занять, графік навчального процесу, форми поточного і підсумкового контролю, що забезпечують досягнення здобувачем відповідного ступеня вищої освіти програмних результатів навчання»[2].

Тому самостійна робота розглядається як важлива складова навчального процесу, хоча поступається за вагомістю аудиторним заняттям, і є головним складником вищої освіти. Тож виникає необхідність перегляду бюджету навчального часу на регламентовані заняття за розкладом і самостійну навчальну роботу, яка здійснюється під контролем викладача.

Наукові дослідники цієї проблеми [3,4,5] підкреслюють, що це призведе до скорочення аудиторних занять, зокрема лекційних годин, що вимагає нових підходів до самостійної роботи, до організації індивідуальних занять. В сучасних умовах змінюється і завдання викладачів — не тільки передавати інформацію у готовому вигляді, а й здійснювати цілеспрямоване управління самостійною навчальною діяльністю.

Другою важливою умовою методичного та інформаційного забезпечення і супроводу самостійної роботи є розроблення й використання в навчальному процесі навчально-методичних матеріалів і визначених інформаційних форм навчання. Навчально-методичні матеріали можуть використовуватися як у друкованому вигляді так і в електронному. Але як показав час, переваги на стороні інформаційно-освітніх технологій.

Основними напрямками навчання, що пов'язані із запровадженням новітніх інформаційно-освітніх технологій у навчальному процесі майбутніх

фахівців фармації є: використання електронних ресурсів кафедри; он-лайн курсів на платформі edX, яка встановлена на базі хмарних сервісів Azure; додатків MS Teams та Forms програми MS Office 365, технології Skype.

Поєднуючи методичне забезпечення і інформаційні форми навчання ми можемо говорити про інформаційний освітній об'єкт, який створений на базі новітніх технологій, в якому виділяються окремі структурні складові: тексти інформації, тестові завдання, презентації лекцій, що реалізуються за допомогою комп'ютера.

Третьою складовою необхідно визначити організацію контролю результатів самостійної роботи та посилення мотивації майбутніх фахівців, направленої на систематичне поповнення знань і вмінь орієнтуватися в інформації при виконанні практичних завдань.

Процес, який пов'язаний з посиленням ролі самостійної роботи, повинен бути регульований, планомірним і контрольованим. Це посилює місто викладача в системі організації навчально – методичного і інформаційного забезпечення самостійної роботи майбутніх фахівців фармації і відповідальності кожного з учасників навчального процесу. А інформатизація освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи, допоможе усім учасникам процесу в реалізації головного завдання – навчитися вчитися.

Висновки. Самостійна робота повинна бути організована таким чином, щоб усі учасники цього напрямку навчального процесу бачили результати своєї праці. А отримані навички в самоорганізації і самореалізації в навчальному процесі дозволили майбутнім спеціалістам фармації усвідомити їх необхідність у формуванні професійної компетенції для подальшої діяльності.

Література

1. Про вищу освіту : Закон України URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

2. Про внесення змін до деяких законів України щодо вдосконалення освітньої діяльності у сфері вищої освіти : Закон України від 18 грудня 2019 року № 392-IX URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/392-20>

3. Кухтяк О.Я. Випереджувально - орієнтувальні тестові завдання як засіб управління навчально – пізнавальною діяльністю майбутніх спеціалістів інформаційної, бібліотечної та архівної справи *Молодий вчений*. 2017, №10. С. 470-473. URL: https://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2017_10_108

4. Головка Н.І. Самостійна робота як складова навчального процесу у вищій школі *Педагогіка* 2015, 2(2) С.19-22

5. Воевідко Л. М. Самостійна робота студентів: стрижнева компонента фахової підготовки *Психолого – педагогічні науки* 2015, № 1 С. 17-21.